

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Uzturīdzekļi ģimenes locekļiem

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [et](#)

igaunja

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

Uzturīdzekļi ģimenes locekļiem

Igaunija

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturīdzekļi citai personai?

Saskaņā ar Igaunijas Konstitūciju (*põhiseadus*) uzturēšanas saistības ir ģimenes pienākums nodrošināt palīdzību tiem ģimenes locekļiem, kuriem tas ir nepieciešams.

Uztura piemaksa ir summa, kas jāsamaksā uzturīdzekļu segšanai un ko parasti nodrošina regulāru naudas maksājumu veidā. Pēc tās personas lūguma, kurai ir tiesības saņemt uzturīdzekļus, tiesa atsevišķos gadījumos var piespriest izpildīt uzturēšanas saistības vienreizēja maksājuma veidā. Persona, kurai ir pienākums maksāt uztura piemaksu nepilngadīgam bērnam, pamatota iemesla gadījumā var prasīt atļauju izpildīt uzturēšanas saistības nemonetārā veidā. Būtībā pienākums maksāt uzturīdzekļus personai, kurai ir nepieciešama palīdzība, gulstas uz personas pirmās pakāpes priekštečiem un pēcnācējiem, proti, pilngadīgam bērnam un vecākam ir jāpilda savstarpējas uzturēšanas saistības. Personas otrās pakāpes priekštečiem ir pienākums maksāt uzturīdzekļus saviem nepilngadīgajiem pēcnācējiem. Arī laulātajiem ir savstarpējs pienākums uzturēt savu ģimeni, izmantojot savā darbā vai no sava īpašuma gūtos līdzekļus, tostarp segt kopīgās mājsaimniecības izdevumus un apmierināt laulātā un viņu bērnu ikdienas un ārkārtas vajadzības. Pienākumu nodrošināt uztura piemaksu personai, kurai ir nepieciešama palīdzība, var attiecināt arī uz šķirto laulāto vai uz personu, ar kuru nav noslēgta laulība, taču ir kopīgs bērns.

Uzturīdzekļus kā piemaksu maksā nepilngadīga bērna vecāks, jo īpaši, ja viņš(-a) nedzīvo kopā ar bērnu vai nepiedalās bērna audzināšanā. Personas, kurai nepieciešama palīdzība, šķirtajam laulātajam ir pienākums nodrošināt tai uzturīdzekļus galvenokārt tādā gadījumā, ja pēc laulības šķiršanas, ņemot vērā pienākumu rūpēties par bērnu, minētā persona nespēj pati sevi apgādāt vai tai ir nepieciešama palīdzība vecuma vai veselības stāvokļa dēļ. Ja personai ir kopīgs bērns ar personu, kurai ir nepieciešama palīdzība, tai ir pienākums nodrošināt uzturīdzekļus 8 nedēļas pirms un 12 nedēļas pēc bērna dzimšanas, kā arī vēlāk, ja palīdzība ir nepieciešama sakarā ar veselības problēmu, kas radusies bērna audzināšanas, grūtniecības vai dzemdību laikā.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Pilngadība iestājas 18 gadu vecumā, un persona, kas ir jaunāka par 18 gadiem, ir nepilngadīga. Nepilngadīgam bērnam ir tiesības saņemt uztura piemaksu, un pirmām kārtām bērna vecākiem ir jāuzņemas vienāda atbildība par atbalsta sniegšanu bērnam. Bērns, kurš ir sasniedzis 18 gadu vecumu un turpina apgūt pamatskolas vai vidusskolas mācību programmu pamatskolā, vidusskolā vai arodizglītības iestādē, vai iegūst augstāko izglītību augstskolā, arī ir tiesīgs saņemt uztura piemaksu, taču tikai līdz 21 gada vecumam. Uztura piemaksas nepilngadīgām personām aprēķina pamats atšķiras no aprēķina pamats attiecībā uz pilngadīgiem bērniem. Aprēķinot uztura piemaksu pilngadīgiem bērniem, uzturīdzekļu apmēru nosaka, pamatojoties uz konkrētās personas vajadzībām un parasto dzīvesveidu, taču tiek pieņemts, ka pilngadīgas personas pašas spēj nopelnīt vismaz daļu no saviem uzturīdzekļiem. Persona iegūst tiesības uz uzturīdzekļiem tikai tad, ja, sasniedzot pilngadību, tai nav līdzekļu sevis uzturēšanai un studiju vai kāda cita pamatota iemesla dēļ nevar sagaidīt, ka viņa spēš nodrošināt ienākumus savu vajadzību apmierināšanai.

Pilngadīgiem bērniem no jauna pašiem ir jāiesniedz pieteikums tiesā, ja viņi vēlas joprojām saņemt pabalstu arī pēc tam, kad viņi ir sasnieguši pilngadību un ja pienākums maksāt pabalstu ir apturēts, pamatojoties uz tiesas lēmumu.

Citiem priekštečiem un pēcnācējiem, kas nespēj paši sevi uzturēt, arī ir tiesības saņemt uzturīdzekļus, ja tiek atzīts, ka viņiem ir nepieciešama palīdzība.

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Nepilngadīga bērna vecākam var tikt pieprasīts pildīt uzturēšanas saistības. Ja vecāks nemaksā uzturīdzekļus brīvprātīgi, var iesniegt prasību tiesā par uztura piemaksas piedziņu. Lai pieprasītu uzturīdzekļus, tiesā jāiesniedz vai nu pieteikums par paātrinātas procedūras piemērošanu saistībā ar rīkojumu par uzturīdzekļu maksājumu bērnam (*maksekäsu kiirmenetluse avaldus lapse elatistõudes*) vai prasības pieteikums (*hagiavaldus*) (tiesvedība par uztura piemaksas piešķiršanu (*elatishtagi*)). Par pieteikuma iesniegšanu saistībā ar uztura piemaksas pieprasīšanu nepilngadīgam bērnam valsts nodeva netiek iekasēta.

Paātrinātā procedūra ar maksājuma rīkojumu saistītajās lietās ir vienkāršota procedūra, kas nozīmē, ka rīkojumu par uztura piemaksu var izdot tikai tad, ja piemaksu pieprasa nepilngadīga bērna labā, ja bērna dzimšanas apliecībā ir norādīts tā vecāka vārds un uzvārds, kam ir pienākums maksāt uzturīdzekļus, un ja piemaksa nepārsniedz 1,5 reizes minimālo uzturīdzekļu likmi (skatīt 8. jautājumu) mēnesī un otrs vecāks neapstrīd uztura piemaksas maksājumu. Ja nav izpildīti maksājuma rīkojuma izdošanas nosacījumi, jāiesniedz prasības pieteikums bērna dzīvesvietas apgabaltiesā (*maakohus*), lai saņemtu uztura piemaksu.

Sīkāku informāciju par paātrināto procedūru saistībā ar maksājuma rīkojumu prasībā par uztura piemaksu nepilngadīgam bērnam skatīt [šeit](#). Bērna uzturīdzekļu maksājuma prasības pieteikuma veidlapa ir pieejama [šeit](#).

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?

Nepilngadīgiem bērniem ir tiesības saņemt uzturīdzekļus. Ja nepilngadīgā rīcībspēja ir ierobežota, bērna likumīgais pārstāvis — vecāks ar likumīgo aizgādību — iesniedz prasības pieteikumu tiesā bērna vārdā. Ja bērnam tika iecelts likumīgais aizbildnis, prasību iesniedz bērna aizbildnis kā bērna likumīgais pārstāvis.

Pilngadīgs bērns ar tiesīb- un rīcībspēju patstāvīgi iesniedz prasību par uzturīdzekļu piešķiršanu.

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Tiesai iesniegtu pieteikumu par nepilngadīga bērna uzturēšanas saistību piespriešanu vecākam izskata kā uzturēšanas saistību lietu. Uzturēšanas saistību lietā prasības pieteikums jāiesniedz bērna dzīvesvietas apgabaltiesā. Ja bērns nedzīvo Igaunijā, prasību iesniedz atbildētāja dzīvesvietas tiesā. Ja atbildētājs nedzīvo Igaunijā, prasību iesniedz prasītāja dzīvesvietas tiesā.

Uzturīdzekļus var pieprasīt arī saskaņā ar paātrināto procedūru saistībā ar maksājuma rīkojumu (skatīt atbildi uz 3. jautājumu).

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Lai celtu prasību tiesā par bērna uzturēšanas izdevumiem, jāiesniedz prasības pieteikums, un šim nolūkam ne vienmēr ir nepieciešama profesionāla juridiskā palīdzība vai starpnieka pakalpojumi. Tiesa piespriež uzturēšanas maksājumu no prasības celšanas datuma, taču tiesa, pamatojoties uz prasību, var piespriest uzturēšanas maksājumu arī ar atpakaļejošu spēku līdz vienam gadam pirms prasības celšanas.

Bērna uzturēšanas maksājuma prasības pieteikuma veidlapa ir pieejama [šeit](#).

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Valsts nodevu neiekasē par prasības celšanu attiecībā uz uzturēšanas saistību piedziņu nepilngadīga bērna labā vai par pieteikumu par paātrinātas procedūras piemērošanu saistībā ar rīkojumu par uzturēšanas maksājumu bērnam.

Procesuālo izmaksu segšanai var lūgt valsts juridisko palīdzību vai procesuālo palīdzību.

Valsts juridiskās palīdzības gadījumā Igaunijas Advokātu kolēģija (*Eesti Advokatuur*) norīko personai advokātu. Advokāta uzdevums ir pārstāvēt un konsultēt personu tiesvedībā. Valsts juridiskā palīdzība ir pieejama šādos gadījumos: ja persona sava finanšu stāvokļa dēļ nespēj samaksāt par speciālista juridiskajiem pakalpojumiem, kad tai ir nepieciešama juridiskā palīdzība, vai spēj samaksāt tikai daļēji vai pa daļām, vai tad, ja personas finanšu stāvokļa dēļ pēc juridisko pakalpojumu izdevumu samaksas tai vairs nepaliku pāri iztikas līdzekļi. Valsts juridiskās palīdzības saņemšana neatbrīvo personu no pienākuma segt pārējās procesuālās izmaksas.

Stikāka informācija par valsts juridisko palīdzību ir pieejama [šeit](#).

Pieteikumu valsts procesuālās palīdzības saņemšanai (procesuālo izmaksu segšanai) var iesniegt personas, kuras sava finanšu stāvokļa dēļ nespēj segt šādas izmaksas vai arī var samaksāt tās daļēji vai pa daļām. Ir jābūt arī pietiekamam pamatojumam, lai varētu uzskatīt, ka plānotā dalība tiesvedībā būs veiksmīga.

Pieteikuma veidlapa par procesuālo palīdzību fiziskai personai un paziņojuma veidlapa par pieteikuma iesniedzēja un viņa ģimenes locekļu personas statusu un finanšu stāvokli ir pieejama [šeit](#).

8 Kāda veida uzturēšanas maksas tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturēšanas maksājumu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automatizētas indeksācijas sistēmu)?

Tiesa var piespriest maksāt noteiktu vai mainīgu summu kā uztura piemaksu nepilngadīgam bērnam, norādot uzturēšanas maksas aprēķina pamatojumu.

Parasti tiesas piespriež veikt uzturēšanas maksājumus.

Līdz 2021. gada beigām minimālie uzturēšanas maksājumi bija atkarīgi no minimālās algas. Ikmēneša uzturēšanas maksājumu summa vienam bērnam nedrīkstēja būt mazāka par pusi no Igaunijas Republikas valdības noteiktās minimālās mēnešalgas (tādējādi minimālais pabalsts 2018. gadā bija 250 EUR vienam bērnam, 2019. gadā — 270 EUR, un 2020. un 2021. gadā — 292 EUR).

Kopš 2022. gada 1. janvāra minimālo uzturēšanas maksājumu summa vairs nav atkarīga no spēkā esošās minimālās algas. Uzturēšanas maksājumu summu nosaka tiesa, ņemot vērā bērna vajadzības, vecāku finansiālo spēju, jebkādos saņemtos pabalstus un ģimenē esošo nepilngadīgo bērnu skaitu. Par pamatu izmanto summu, kas ir puse no bērna vidējām ikmēneša uzturēšanas izmaksām (uzturēšanas pamatsumma ir 209,20 EUR un to koriģē katra gada 1. aprīlī, ņemot vērā patēriņa cenu indeksa izmaiņas iepriekšējā gadā).

Uzturēšanas maksājumu summu nosaka, ņemot vērā turpmāk aprakstītos apstākļus. **Vecāka, kuram ir pienākums maksāt uzturēšanas maksas, ienākumi.** Pamatsummai vienmēr pieskaita 3 % no vidējās bruto mēnešalgas Igaunijā iepriekšējā kalendārā gada. Pieskaitāmo summu pārrēķina katra gada 1. aprīlī. **To bērnu skaits ģimenē, kuri saņem uzturēšanas maksas.** ņemot vērā to, ka vairāku bērnu vienlaicīga audzināšana var nodrošināt nelielus izmaksu ietaupījumus (mēbeļu, apģērba, rotaļlietu utt. atkārtota izmantošana), sākot no otrā bērna, uzturēšanas maksājumu summa ir par 15 % mazāka nekā uzturēšanas maksājumu summa par pirmo bērnu. Uzturēšanas maksājumu summu nesamazina vienā laikā dzimušu bērnu gadījumā, kā arī tādu bērnu gadījumā, kas dzimuši ar vairāk nekā trīs gadu intervālu.

Ģimenes pabalsti. Bērnu pabalsts un saskaņā ar Ģimeņu likumu (*perekonnaseadus*) redakcijā, kas stājās spēkā 2023. gada 1. februārī, puse no daudzbērnu ģimeņu pabalsta tiek ņemta vērā, nosakot uzturēšanas maksājumu summu. Ja šos pabalstus saņem persona, kas pieprasa uzturēšanas maksas, no katra bērna uzturēšanas maksas atskaita pusi no pabalsta. Ja šos pabalstus saņem persona, kas maksā uzturēšanas maksas, šo summu tomēr pieskaita uzturēšanas maksai. Izdodot rīkojumu par uzturēšanas maksājumiem, daudzbērnu ģimeņu pabalstu arī aprēķina saskaņā ar jauno redakciju, pat ja tas netiek maksāts vienīgi attiecīgo laulāto kopīgajiem bērniem. Tādēļ kompilētais ģimenes gadījumā, kurā ir divi bērni no iepriekšējām attiecībām un vienam no vecākiem ir vairāk bērnu jaunajās attiecībās, kā rezultātā ģimene iegūst tiesības saņemt daudzbērnu ģimeņu pabalstu, pusi no šā pabalsta ņem vērā, aprēķinot uztura piemaksu. To vienādās daļās sadala starp vecāku, kas pieprasa uzturēšanas maksas, un vecāku, kurš maksā uzturēšanas maksas, pēc tam izdalot ar kopējo bērnu skaitu ģimenē, kura saņem daudzbērnu ģimeņu pabalstu.

Kopīga aizgādība par bērnu. Ja bērns vidēji gadā paliek pie vecāka, kas maksā uzturēšanas maksas, vismaz septiņas diennaktis mēnesī, uzturēšanas maksājumu summu samazina proporcionāli laikam, kuru pavadā pie vecāka, kam ir pienākums maksāt uzturēšanas maksas. Tādējādi, ja bērns ar katru no vecākiem uzturas vienādu laika posmu, uzturēšanas maksas var pieprasīt tikai saistībā ar bērna lielākām vajadzībām, vecāku ienākumu būtiskām atšķirībām vai ar bērnu saistīto izmaksu nevienlīdzīgu sadalījumu vecāku starpā.

Detalizētāka informācija un uzturēšanas maksu kalkulators ir pieejami [šeit](#).

Summas, kas ar tiesas lēmumiem noteiktas līdz 2022. gada 1. janvārim, netiek automatiski palielinātas. Ja saskaņā ar tiesas lēmumu vecākam ir pienākums maksāt uzturēšanas maksas nepilngadīgam bērnam pēc pašreizējās minimālās likmes vai puses apmērā no minimālās mēnešalgas, šo summu “iesaldē” 2021. gada līmenī (t. i., 292 EUR mēnesī), tādējādi uzturēšanas maksājumu summa vairs netiks palielināta minimālās algas turpmāka pieauguma gadījumā.

Ja saskaņā ar tiesas lēmumu, kas pieņemts pirms 2023. gada 1. februāra, vecākam ir uzlikts pienākums maksāt mainīgu uzturēšanas maksājumu summu nepilngadīgam bērnam, un uzturēšanas maksājumu summa ir atkarīga no daudzbērnu ģimeņu pabalsta summas svārstībām, tad pamatojoties uz tiesas lēmumu noteikto uzturēšanas maksājumu aprēķina, pamatojoties uz 101. panta 5. punktu Ģimeņu likumā tā redakcijā, kas stājās spēkā 2023. gada 1. februārī.

Tiesa var palielināt un, ja tam ir pamatots iemesls, arī samazināt minimālo uzturēšanas maksājumu summu. Minimālos uzturēšanas maksas, kas aprēķināti ar tiesību aktos noteiktajām formulām, var palielināt, pamatojoties uz:

bērna faktiskajām vajadzībām;

katra vecāka ienākumiem;

ar bērnu saistīto izmaksu faktisko sadalījumu vecāku starpā.

Ja vecāka, kuram ir pienākums maksāt uzturēšanas maksas, ienākumi ir virs vidējiem ienākumiem, uzturēšanas maksājumu pamatsummu var palielināt par, piemēram, 3 % no vecāka, kuram ir pienākums maksāt uzturēšanas maksas, faktiskajiem ienākumiem vidējās bruto mēnešalgas vietā. Uzturēšanas maksas var samazināt tikai pamatotu iemeslu dēļ. Pamatots iemesls var būt vecāka darbnespēja vai situācija, kurā vecākam ir vēl kāds bērns, kurš finansiālā ziņā būtu nedrošākā situācijā nekā bērns, kas saņem uzturēšanas maksas, ja tiktu pieprasīti minimālie uzturēšanas maksājumi.

Ja tiek mainīta uzturēšanas maksājumu summa, izmaiņas parasti stājas spēkā no lēmuma pieņemšanas dienas, proti, nesamaksāto uzturēšanas maksu parāda summu nevar izmainīt.

Persona, kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus, pamatota iemesla gadījumā var lūgt atļauju nodrošināt uzturlīdzekļus citā veidā. Vecāki var savstarpēji vienoties par detalizētu kārtību, kādā tiek nodrošinātas uzturēšanas saistības pret bērnu, un noteikt, kādā veidā un ar kādu intervālu tiek nodrošināti uzturlīdzekļi.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Uzturlīdzekļus parasti izmaksā regulāru naudas maksājumu veidā. Persona, kurai ir jāpilda uzturēšanas saistības pret nepilngadīgu bērnu, pamatota iemesla gadījumā var prasīt atļauju nodrošināt uzturlīdzekļus nemonētārā veidā. Uzturlīdzekļus uztura piemaksas veidā maksā nepilngadīga bērna vecāks, jo īpaši, ja viņš(-a) nedzīvo kopā ar bērnu vai nepiedalās bērna audzināšanā. Uzturlīdzekļus maksā avansā par katru kalendāro mēnesi. Lai gan uzturlīdzekļu saņēmējs ir bērns, uzturlīdzekļus parasti maksā otram vecākam. Uzturlīdzekļus var maksāt tieši bērnam saskaņā ar vecāku vienošanos vai tiesas lēmumu.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Ja tiesas spriedums par uzturlīdzekļu piespriešanu ir stājies spēkā vai ir nekavējoties izpildāms, taču otrs vecāks nepilda šīs saistības, jāsazinās ar tiesas izpildītāju. Ja parādnieks neveic spriedumā norādītos maksājumus noteiktajā laikā, tiesas izpildītājs piemēro arestu parādnieka aktīviem, pamatojoties uz tās personas pieteikumu, kura veica pasākumus prasības nodrošināšanai. Lai arestētu parādnieka aktīvus, tiesu izpildītājam nepieciešams saņemt tiesas spriedumu kopā ar iesniegumu par izpildi. Iesniedzuma par izpildi jānorāda informācija par parādnieku un, ja iespējams, viņa aktīviem (dzīvesvieta, kontaktinformācija, pieejamā informācija par aktīviem). Ja pieteikuma iesniedzējs vēlas, lai tiesu izpildītājs izmanto visas tiesību aktos paredzētās iespējas parāda piedziņai, iesniedzuma par izpildi jānorāda, ka pieteikuma iesniedzējs vērš prasību par maksājumu piedziņu pret parādnieka reģistrēto nekustamo īpašumu, kustamo īpašumu un prasījuma tiesībām. Izpildes procedūrās bērna uzturlīdzekļiem ir prioritāte attiecībā pret citām prasībām, un, lai apmierinātu uzturlīdzekļu prasību, ir iespējams arestēt lielākas summas un uz nenoteiktu laiku ar tiesas nolēmumu apturēt šādas tiesības un šādu pilnvaru derīgumu: medību tiesības, tiesības vadīt mehāniskos transportlīdzekļus, ieroču atļaujas un ieroču atļauju saņemšanu, tiesības vadīt atpūtas kuģus un personīgos peldlīdzekļus, zvejas kartes.

11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā

Persona ir atbrīvota no uzturēšanas saistībām, ja, ņemot vērā tās pārējās saistības un mantisko stāvokli, tā nespēj nodrošināt uzturlīdzekļus citai personai, nekaitējot spējai nodrošināt sev ikdienas iztiku. Neraugoties uz iepriekš minēto, vecāki netiek atbrīvoti no uzturēšanas saistībām pret saviem nepilngadīgajiem bērniem. Turklāt tiesa var atbrīvot personu, kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus (parādnieku), no uzturēšanas saistībām, ierobežot saistību izpildes periodu vai samazināt uzturlīdzekļu summu, ja būtu ārkārtīgi netaisnīgi pieprasīt šādu saistību izpildi, ja, piemēram, personai, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, nepieciešamību pēc palīdzības ir izraisījusi pašas neapdomāta rīcība.

Kompensāciju par radīto kaitējumu sakarā ar uzturlīdzekļu nemaksāšanu vai saistību nepildīšanu var pieprasīt ar atpakaļejošu spēku līdz vienam gadam, pirms prasība par uzturlīdzekļu piešķiršanu tiek iesniegta tiesā. Noilguma periods attiecībā uz uzturlīdzekļu maksājumu uzturēšanas saistību nodrošināšanu ir desmit gadi par katru atsevišķo saistību. Noilguma periods sākas tā kalendārā gada beigās, kad kļūst piedzenama prasība par uzturēšanas saistībām.

Uzturēšanas saistības ir personīgas saistības, kas izbeidzas līdz ar tās personas nāvi, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus vai kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus; ir piemērojami izņēmumi attiecībā uz avansa maksājumiem un kompensāciju summām.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

Pārrobežu uzturlīdzekļu strīdu gadījumā palīdzību var sniegt centrālā iestāde, t.i., Tieslietu ministrijas (*Justiitsministerium*) Kriminālpolicijas departamenta (*kriminaalpolitieka osakond*) Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļa (*rahvusvahelise justiitskoostöö talitus*).

Iesniedzot tiesā uzturēšanas prasību, var pieteikties uz [valsts juridisko palīdzību](#). Nav tādu atsevišķu organizāciju vai iestāžu, kas nodrošina palīdzību iekšzemes uzturēšanas prasību lietās.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

No 2017. gada 1. janvāra vecākam, kas audzina bērnu, ir tiesības pieteikties uz valsts uztura piemaksu uz tiesvedības un izpildes procesa laiku, ko nodrošina Sociālās apdrošināšanas pārvalde (*Sotsiaalkindlustusamet*). Šī uztura piemaksa ir pagaidu palīdzība, ko valsts nodrošina vecākam, kurš viens pats audzina un uztur bērnu. Valsts maksā uzturlīdzekļus tā vecāka vārdā, kurš nemaksā uzturlīdzekļus, un vēlāk atgūst naudu no nemaksājošā vecāka. Lai saņemtu valsts uztura piemaksu, personai ir jāiesniedz pieteikums tiesā par uzturlīdzekļu maksājumu vai nu paātrinātā procedūrā saistībā ar rīkojumu par uzturlīdzekļu maksājumu, vai tiesas prāvā.

Garantētā uztura piemaksa vienam bērnam ir vismaz 100 EUR mēnesī.

Stikāka informācija par pieteikšanos piemaksai ir pieejama [šeit](#).

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

Lai saņemtu uzturlīdzekļus atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 4/2009, palīdzību var sniegt Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļa. Lai iesniegtu prasību par uzturlīdzekļiem citā valstī, jāiesniedz prasība Igaunijas Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļā un otras valsts kompetentajā iestādē par uzturlīdzekļu lietas ierosināšanu. Prasībai jāpievieno bērna(-u) dzimšanas apliecības(-u) kopija(-as) vai tiesas spriedums par paternitātes atzīšanu. Ja paternitāte nav atzīta, šis fakts ir jānorāda otrai valstij nosūtītajā prasībā. Pieteikuma veidlapa ir pieejama [šeit](#).

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

Ar Igaunijas Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļu var sazināties pa tālruni +372 6 208 183 un +372 7 153 443 vai pa e-pastu central.authority@just.ee un keskasutus@just.ee.

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Lai nodrošinātu citā valstī dzīvojoša pieteikuma iesniedzēja prasības rūpīgu izskatīšanu, vispirms ir jāsazinās ar attiecīgo iestādi dzīvesvietas valstī, kura savukārt sazinās ar Igaunijas Tieslietu ministrijas centrālo iestādi.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Skatīt atbildi uz 14.1. jautājumu.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Eiropas Savienība ir ratificējusi Hāgas 2007. gada protokolu, un Igaunijas ir Eiropas Savienības dalībvalsts kopš 2004. gada 1. maija.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

Skatīt atbildi uz 16. jautājumu.

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Valsts juridiskā palīdzība un valsts procesuālā palīdzība atbilstīgi regulai ir pieejama pārobežu lietās Eiropas Savienības teritorijā saistībā ar pieteikumu uz uzturlīdzekļiem. Tādējādi personai tiesvedībā tiek nodrošināts pārstāvis ar nepieciešamajām juridiskām zināšanām, kā arī tiesas pieejamība, sedzot procesuālās izmaksas. Saskaņā ar noteikumiem par valsts juridisko palīdzību un procesuālo palīdzību piemēro valsts tiesību aktus, ja vien Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 nav noteikts citādi.

Būtībā Igaunijā un citās ES dalībvalstīs dzīvojošām personām piemēro vienādas garantijas. Pārobežu uzturlīdzekļu lietās ir pieejama juridiskā palīdzība un konsultācijas, kā arī valsts juridiskā palīdzība un procesuālā palīdzība, ko nodrošina centrālā iestāde, proti, Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļa, saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 un saskaņā ar valsts tiesību aktiem attiecībā uz regulā neatrunātajām daļām.

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Ir izveidota pārobežu tiesiskās sadarbības centrālā iestāde — Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļa. Tādējādi, lai saņemtu uzturlīdzekļus atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 4/2009, var saņemt palīdzību no Tieslietu ministrijas Starptautiskās tiesiskās sadarbības nodaļas, kas īsteno tiesvedību saistībā ar starptautiskajiem pieteikumiem par juridisko palīdzību.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 17/01/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.